

ved den 3die, men ved den 4de Klasse; men det Forunderlige hert er allerede paavist af det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Tauber), ligesom det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgkreds (Wille) idag er kommet tilbage hertil. Det glæder mig især, at Udvalgets Flertal ikke har været bange for selv at vedkjende sig den urimelige Inkonsekvents i bestemte Forslag, hvilke jeg allerede tillod mig at paavise i dets Planer ved 1ste Behandling. En Ting af den allerstørste Betydning ved disse Middelskoler vil altid være, med hvilke Kræfter de skulle virke, og mange private Skoler og Middelskoler i Provindserne ere af den Grund, at de ikke have kunnet skaffe de nødvendige Lærkræfter, strandede og have lidt en ynkelig Død, undtagen en af dem, som florerede og ophørte, inden den døde af den Sot, hvoraf alle de andre være bortrevne. Denne Skole forestodes af en Mand, der havde faaet den udvidede seminaristiske Dannelse fra de høiere Kursus i Aarhundredets Begyndelse, men de, som nu have faaet den nuværende udvidede seminaristiske Dannelse, ville ikke være istand til at lede Underviſningen i saadanne Mellem-skoler, naar man vil have, at de skulle komme fra dem til de høiere Skoler med Kundskab til Latin. Man siger vel, at det er let afhjulpet, thi saa kan Latin opsaettes til et Aar senere, men saa vil jeg dog atter gjøre opmærksom paa den Erfaring, som er gjort ved forskellige af de private kjøbenhavnske Skoler, hvor man istedetfor som i samtlige kongelige Skoler fra 1845 at flyde Latinen tilbage nu igjen tager den med langt tidligere, næsten fra Begyndelsen af, og derved ligeoverfor den med Udsettelsen gjorte Erfaring letter Børnene deres Arbeide i en betydelig Grad, idet man strax fører dem ind i det Sprog, som skal være Grundlaget for hele den grammatikalske Dannelse. Man siger fremdeles, at disse Mellem-skoler ikke hidtil har havt Leilighed til at komme frem. Jeg tillod mig ligeledes ved 1ste Behandling at paapege adskillige Byer, hvor der ikke var nogen Latinskole, som generede Mellem-skolerne, men hvor disse Mellem-skoler, løsrævet fra det jædvanlige Skolevæsen, dog stode i den allerstørste Klemme, og jeg nævnte dengang Bordingborg, Slagelse, Kolding og Hel-

singør. Naar man vil tage Programmerne fra disse Skoler — og det vil jeg ønske, det ærede Mindretal til Gjendrivelse af Flertallet havde gjort — og naar man vil gennemlæse disse og læse Bestyrernes Klager over, hvor vanskeligt det er at faa Lærkræfter, hvor vanskeligt det er at holde paa Børnene, og hvor vanskeligt det er med saadanne blot Mellem-skoler at faa saamange Børn, at Klasserne kunne holde sig, saa maa man være meget sanguinsk for at tro, at det nu skal blive bedre eller anderledes i saadanne Byer, og jeg kan godt forstaa den Bevægelse, der finder Sted i en af disse Byer, som tidligere har havt en latinisk Skole, og som gaar ud paa saasnart som muligt at faa bragt saavidt muligt en saadan tilveie igjen. Jeg vil dernæst bede ærede Medlemmer, som ikke af nogen anden Grund ville stemme imod Forslagene under Nr. 4 og 9, saa dog at ville stemme imod dem paa Grund af den mageløse Inkonsekvents det er at byde Thinget et saadant nyt Skoleprincip, som er gaaet i den Grad istykket, at man vil have Latin indført i Mellem-skolen og altjaa have Latin optaget i den nye Forberedelsesskole. Til Slutning skal jeg omtale den behudede Understøttelse til de muligt nyoprettede, private Skoler. Det er nu godt nok, at man vil anvise den Hjælp, de skulle have, men efter den 20-aarige Erfaring, som vi efterhaanden have gjort, tør jeg rolig paastaa, at de Skoler, som enten ikke ere Kommunalanstalter eller ere bannede som en Slags Stiftelser, maa man ophøre at understøtte, thi den meget bestemte Frygt, som den daværende Minister for 20 Aar siden yttrede ved det første saadanne Understøttelsestilfælde om, hvorledes Pengene vilde blive anvendte, er jo desværre bleven betænkeligt bekræftet ifjor i 2 Testamenter; den ligger bekræftet fremme i Forsvinden for Skolevæsenet af en Kapital af 20—30,000 Rb. i 2 Testamenter, som man efter de i lang Tid givne Understøttelser maatte tro, at Skolevæsenet maatte være den naturlige Arving til; den ligger bekræftet fremme paa en saadan Maade, at Tilfældet endog er indtruffet med 2 af de mest udmærkede Mænd, vi have havt, i det paa denne Maade under-